3. İMANIN SÖZ İLE İFADE EDİLMESİ

اَلتَّصْدِيقُ **Tasdik,** kabul edip onaylamak, geçerli kılmaktır. İmanın kalp ile tasdik şeklinde gerçekleşmesi, onun can-ı gönülden kabul edilip onaylanması, benimsenmesi ve sahiplenilmesiyle mümkün olur.

İmanın gerçekleşmesi için iman esaslarının hür iradeyle benimsenip kabul edilmesi gerekir. Bu husus Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilmiştir: **"De ki: "Hak, Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin..."[12]** Bir başka ayette ise müşriklerin önde gelenlerinin iman etmesi için ısrarla onlara çağrıda bulunan Peygamber Efendimiz (s.a.v.) uyarılmıştır.[13] Ancak iman eden insanın kurtuluşa ereceğini bildiren birçok ayet bulunmaktadır.[14] Peygamberimiz (s.a.v.) de bu konuda şöyle buyurmuştur: *"Cennet ahâlîsi cennete, ateş ahâlîsi de ateşe girdikten sonra Yüce Allah (meleklere): Kimin kalbinde bir hardal tanesi ağırlığınca iman varsa ateşten çıkarınız, diye emreder."*[15]

اَلْإِقْرَارُ **İkrar,** kabul edilen şeyin dil ile sözlü olarak ifade edilmesidir. İmanın dil ile ikrarı bir kişinin Müslüman olduğunu ve iman esaslarını kabul ettiğini sözlü olarak açıklaması ve beyan etmesidir. Bizler insanların gönlünden geçenleri bilemeyeceğimiz için sözlerine göre hareket ederiz. Bir kişi diliyle inandığını söylüyorsa onu inanmış kabul ederiz. İman esaslarını dil ile ikrar eden bir kişi Müslüman sayılır ve onların sahip olduğu her türlü hak ve sorumluluklara sahip olur.

Tahkikî iman, imana ait bütün meseleleri delilleriyle ayrıntılı bir şekilde bilen gönlüyle tasdik edip diliyle ikrar eden kimsenin imanına denir.

Taklidî iman, iman esaslarını ana-babasından, çevresinden duyduğu ve öğrendiği şekilde kabul edip ezbere sayabilen ve fakat detaylarını bilmeyen kişinin imanıdır.

Îcmalî iman, Peygamberimizin (s.a.v.) inançla ilgili haber verdiği şeylerin hepsine birden inanmaya denir. Genellikle icmalî imana sahip olan kişilerin imanı taklidî iman olarak tanımlanmaktadır.

Tafsilî iman, Peygamberimizin (s.a.v.) Allah'tan (c.c.) haber verdiği şeylerin her birini delilleriyle bilip inanmaya denir. Bu şekilde imanın gereklerini çok iyi bir şekilde bilen kişinin imanı tahkikî imandır.

12. *Kehf suresi, 29. ayet.*
13. *bk. Abese suresi, 5-7. ayetler.*
14. *bk. Bakara suresi, 19. ayet; Hadid suresi, 19, 28. ayetler.*
15. *Buhârî, İman, 15; Müslim, İman, 82.*

Yüce Allah buyuruyor ki:

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ

"O, sana Kitab'ı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti. "

Âl-i İmrân suresi 3. ayet.

اَلْمُسْلِمَانُ - اَلْمُسْلِمُ
اَلْمُؤْمِنُ

Mü'min, Müslüman, Allah'ın (c.c.) varlığını, birliğini, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberliğini ve onun Allah'tan (c.c.) getirdiklerini gönülden kabul eden kimseye Mü'min veya Müslüman denir. Müslüman olmak kişiye çok büyük bir şeref ve değer kazandırır. Rabbimiz bu hususu şu şekilde ifade etmektedir: **"İman edip güzel amel işleyenler, yaratılmışların en hayırlılarıdır. Onların Allah katındaki ödülleri, içinden ırmaklar akan Adn cennetleridir. Orada sonsuza kadar kalacaklardır. Allah onlardan hoşnuttur, onlar da Allah'tan. Bütün bunlar, Rablerine karşı gelmekten sakınanlar içindir."**[16]

اَلْيَقِينُ **Yakîn,** kesin olan, aksine ihtimal olmayan, anlamına gelir. Istılahta sabit ve kesin inanç anlamına gelir. Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: *"Kim, Allah'tan başka ilah olmadığına kalbi ile yakîn olarak ve ihlaslı bir şekilde iman ederse, cennete girer..."*[17]

اَلرُّكْنُ **Rükün,** bir şeyin aslını oluşturan parçalardan her biri; cüzü, unsurudur. Terim olarak, inanç, ibadet, akitleri oluşturan kısımlardan her biridir. İmanın rüknü, kalp ile tasdiktir. Namazın rükünleri, namazı oluşturan kıyam, kıraat, rükû, secde gibi fiil ve davranışlardır.

اَلتَّصْدِيقُ **Tasdik,** kabul edip onaylamak, geçerli kılmaktır. İmanın kalp ile tasdik şeklinde gerçekleşmesi, onun canıgönülden kabul edip onaylanması, benimsenmesi ve sahiplenilmesiyle mümkün olduğunu ifade eder.

Kur'an-ı Kerim'de iman sadece dil ile ikrara değil aynı zamanda kalp ile tasdiğe bağlı olduğu bildirilmiştir.[18] İmanın gerçekleşme yeri kalptir. Yine bir başka ayette **"... İşte onların kalbine Allah imanı yazmış..."**[19] yazılmış ifadesi ile kalbin, imanın tasdik edildiği yer olduğu vurgulanmıştır. Peygamberimiz'de (s.a.v.) kalbinde hardal tanesi ağırlığınca iman bulunanın kurtulacağını müjdelemiştir.[20] Bu yüzden tasdik imanın rüknüdür.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"Allah'tan başka ilah yoktur ve Muhammed Allah'ın resulüdür diye şehadet getiren kimseye Allah Teâlâ cehennemi haram kılar..."

Müslim, İman, 47.

16. Beyyine suresi, 7-8. ayetler.
17. Buhârî, Enbiya 47.
18. bk. Nahl suresi, 106. ayet, Hucurat suresi, 16. ayet.
19. Mücâdele suresi, 22. ayet.
20. bk. Buhârî, İman, 15; Müslim, İman, 82.